

LÄRARE OM AI 2026

Kontakt på Dustin: Anna Strandell
Kontakt på Novus: Viktor Wemminger
Datum: 7 maj 2026

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Dustin Sverige AB. Syftet med undersökningen är att undersöka lärare inom grundskolans IT-kompetens, sett till vad de använder idag och vilken kunskap de har.

RESULTAT

Resultaten levereras i en diagramrapport. Markerade signifikanta skillnader i rapporten (kön, ålder, utbildning och region) är i jämförelse mot totalen. *En signifikant skillnad innebär att ett värde i en undergrupp, t.ex. kön, avviker från totalvärdet i så stor utsträckning att det inte kan ses som slumpmässigt.*

Resultatet är efterstratifierat, dvs. i efterhand viktat mot kända populationstal i syfte att korrigera eventuella skevheter i stickprovet jämfört med målpopulationen.

GENOMFÖRANDE

Antal genomförda intervjuer: 530

Fältperiod: 9-30 april 2026

Vissa resultat jämförs med en likvärdig undersökning från perioden 19 mars–4 april 2025 (n=502).

Undersökningen är genomförd via webb-intervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, vilket garanterar representativa resultat. Detta innebär att resultaten är generaliserbara till den aktuella målpopulationen.

= statistiskt säkerställt ökning

= statistiskt säkerställt minskning

MÅLGRUPP

Lärare inom grundskolan, dvs. lågstadiet till och med högstadiet.

FELMARGINAL

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Felmarginalens storlek beror på andelen som svarar samt antalet intervjuer som har genomförts. Nedan ses exempel på felmarginaler vid olika utfall i undersökningen:

Vid 530 intervjuer:

Vid utfall 20/80: +/- 3,4%

Vid utfall 50/50: +/- 4,3%

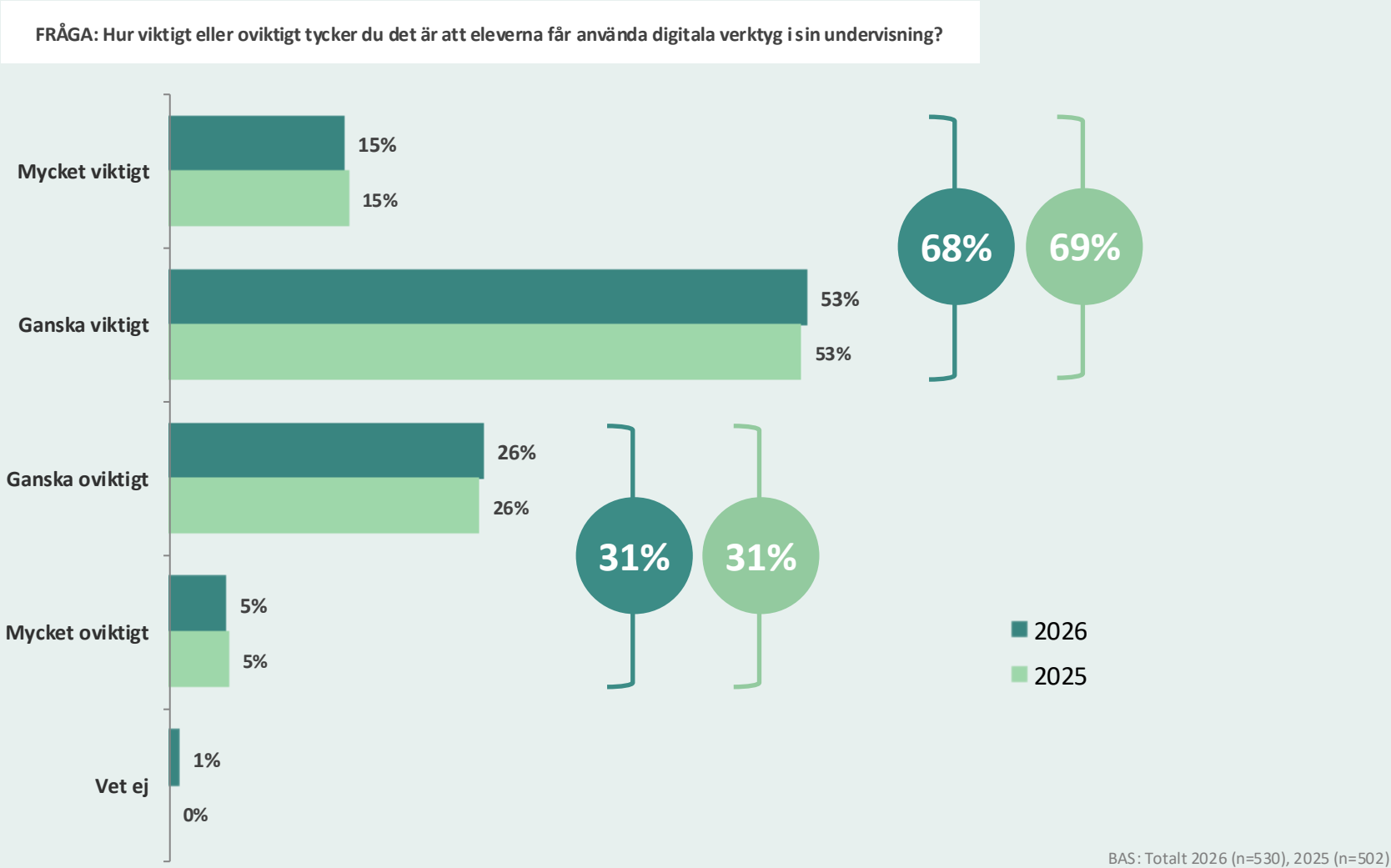
KORT SAMMANFATTNING

- Nära sju av tio (68%) tycker att det är viktigt att eleverna får använda digitala verktyg i undervisningen – tre av tio (31%) tycker att det är oviktigt. Oförändrat sedan ett år tillbaka.
- Två av tre (67%) anser sig ha en hög digital kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen – tre procent svarar att de har låg kompetens. Vilket är i nivå med 2025 års resultat.
- Sju av tio (70%) använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete – vilket är nära en fördubbling på bara ett år (2025: 32%).
- Drygt hälften (53%) känner sig trygga med att använda AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete – nära två av tio (16%) gör inte det. Vilket är en tydlig ökning av andel som känner sig trygga sedan föregående år (2025: 31%)
- *Använder AI-baserade verktyg i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger:* Flest använder AI-verktyg vid skapande av undervisningsmaterial (80%) följt av planering av lektioner (50%).
- *Använder AI-baserade verktyg i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger:* Nära varannan lärare (48%) upplever att AI förbättrar undervisningen – få (4%) upplever att undervisningen försämras.
- Tre av tio (31%) har använt AI tillsammans med elever i undervisningen.
- *Har använt AI tillsammans med elever i undervisningen:* Flest använder det för bildskapande med AI, för informationssökning, källkritik och faktajämförelse samt för studiestöd (quiz, instuderings-frågor och sammanfattningar).
- Osäkerhet kring AI-svarens kvalitet är det vanligaste hindret för att använda AI mer i undervisningen (44%), följt av att de är oroliga för att elever använder AI på ett olämpligt sätt (41%).
- Flest ser risker med att informationen från AI är felaktig eller missvisande (72%), att elever fuskar eller plagierar (70%) eller att det blir svårare bedöma elevens kunskap (67%).
- Flest skulle bli hjälpta till att använda AI mer i sitt arbete genom mer tid att testa och experimentera (52%) följt av fortbildning/utbildning (46%).
- En av tre (34%) upplever i stor utsträckning att det finns skillnader mellan skolor i Sverige när det gäller tillgång till och kompetens kring AI, ett fåtal upplever inte det (2%). Majoriteten är dock osäkra och svarar vet ej (56%). Vi kan inte se några statistiskt säkerställda skillnader mellan regioner, kommuntyper och huvudmän.

RESULTAT

Nära sju av tio tycker att det är viktigt att eleverna får använda digitala verktyg i undervisningen – tre av tio tycker att det är oviktigt

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

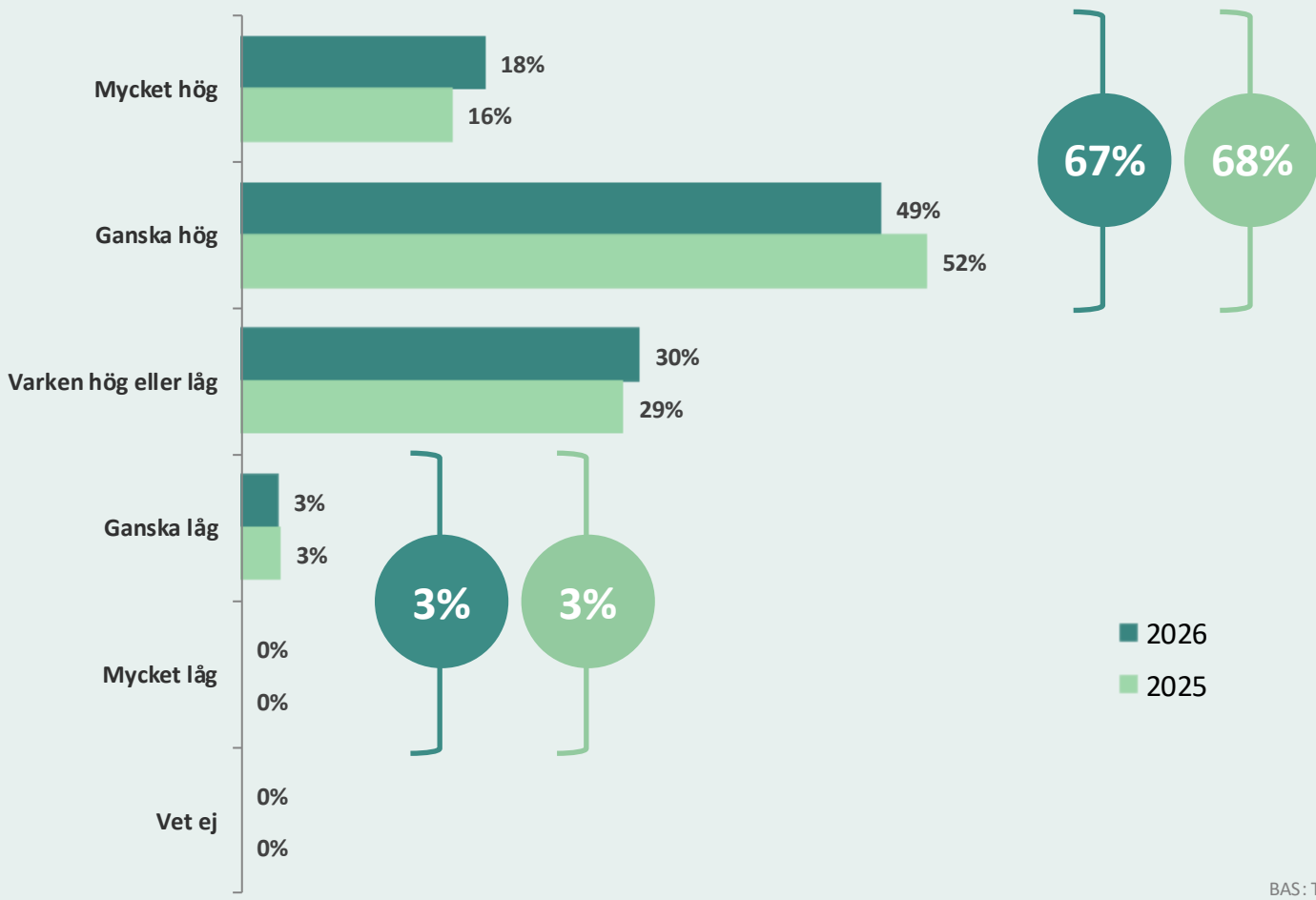
- Mycket + ganska viktigt (68%)**
- Boende i: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (76%)
 - Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (84%)

- Ganska + mycket oviktigt (31%)**
- Använder inte AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete men har provat eller har aldrig provat (41%)

	Viktigt	Oviktigt
Låg-stadium	2026: 64% 2025: 69%	2026: 36% 2025: 31%
Mellan-stadium	2026: 71% 2025: 72%	2026: 28% 2025: 28%
Hög-stadium	2026: 68% 2025: 65%	2026: 30% 2025: 35%

Två av tre anser sig ha hög digital kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser

FRÅGA: Hur skulle du beskriva din nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen?

BAS: Totalt 2026 (n=530), 2025 (n=502)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

- Mycket + ganska hög (67%)**
- Ålder: 39 år eller yngre (79%)
 - Boende i: Storstäder och storstadsnära kommuner (74%)
 - Boende i: Västra Sverige (75%)
 - Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (73%)

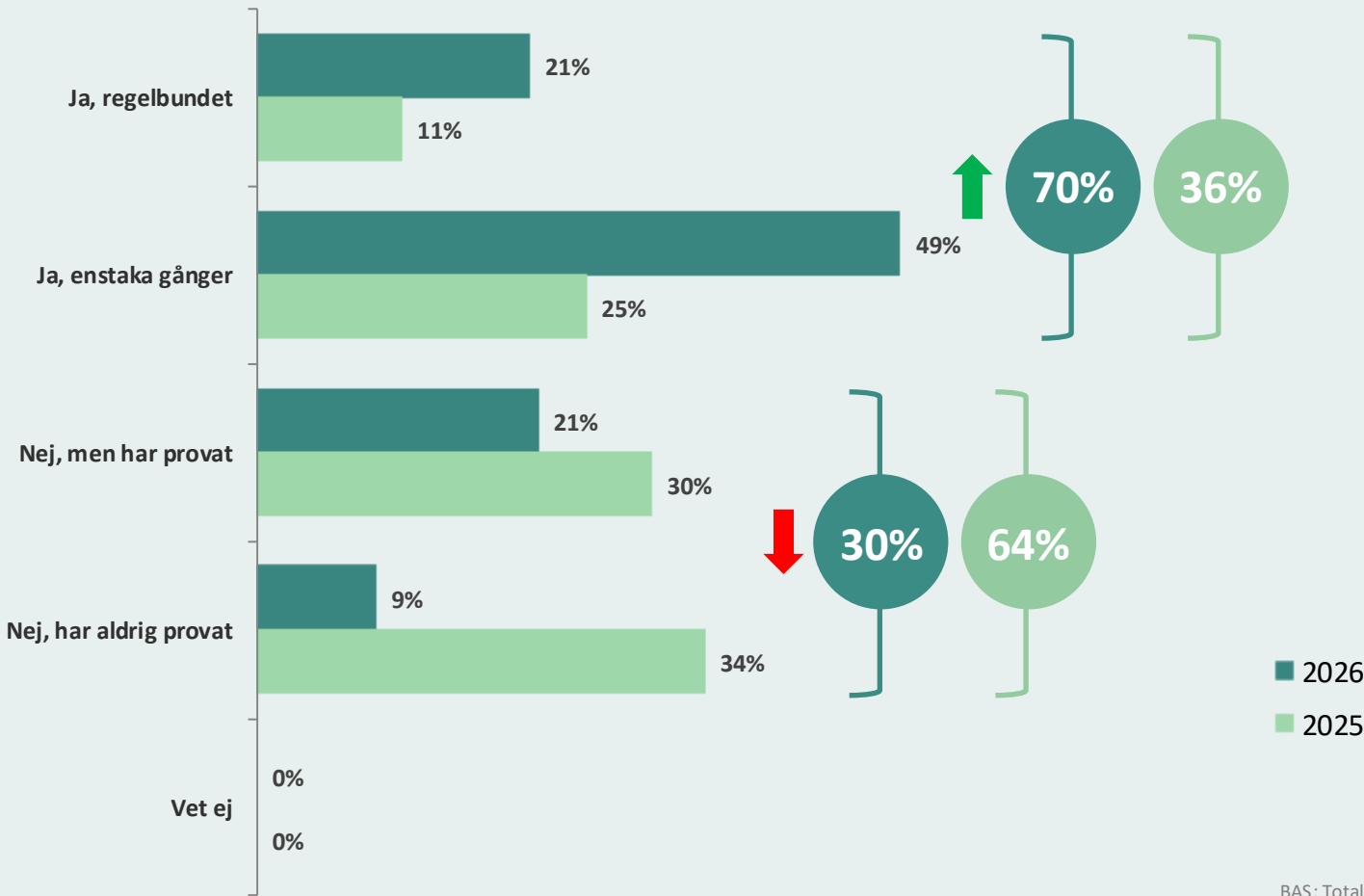
	Hög	Låg
Låg-stadium	2026: 60% 2025: 64%	2026: 1% 2025: 2%
Mellan-stadium	2026: 70% 2025: 68%	2026: 4% 2025: 6%
Hög-stadium	2026: 70% 2025: 72%	2026: 3% 2025: 2%

AI I SKOLAN

Sju av tio använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete – nästan fördubblad användning på ett år

FRÅGA: Använder du AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i ditt arbete?

BAS: Totalt 2026 (n=530), 2025 (n=502)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja, regelbundet + enstaka gånger (70%)

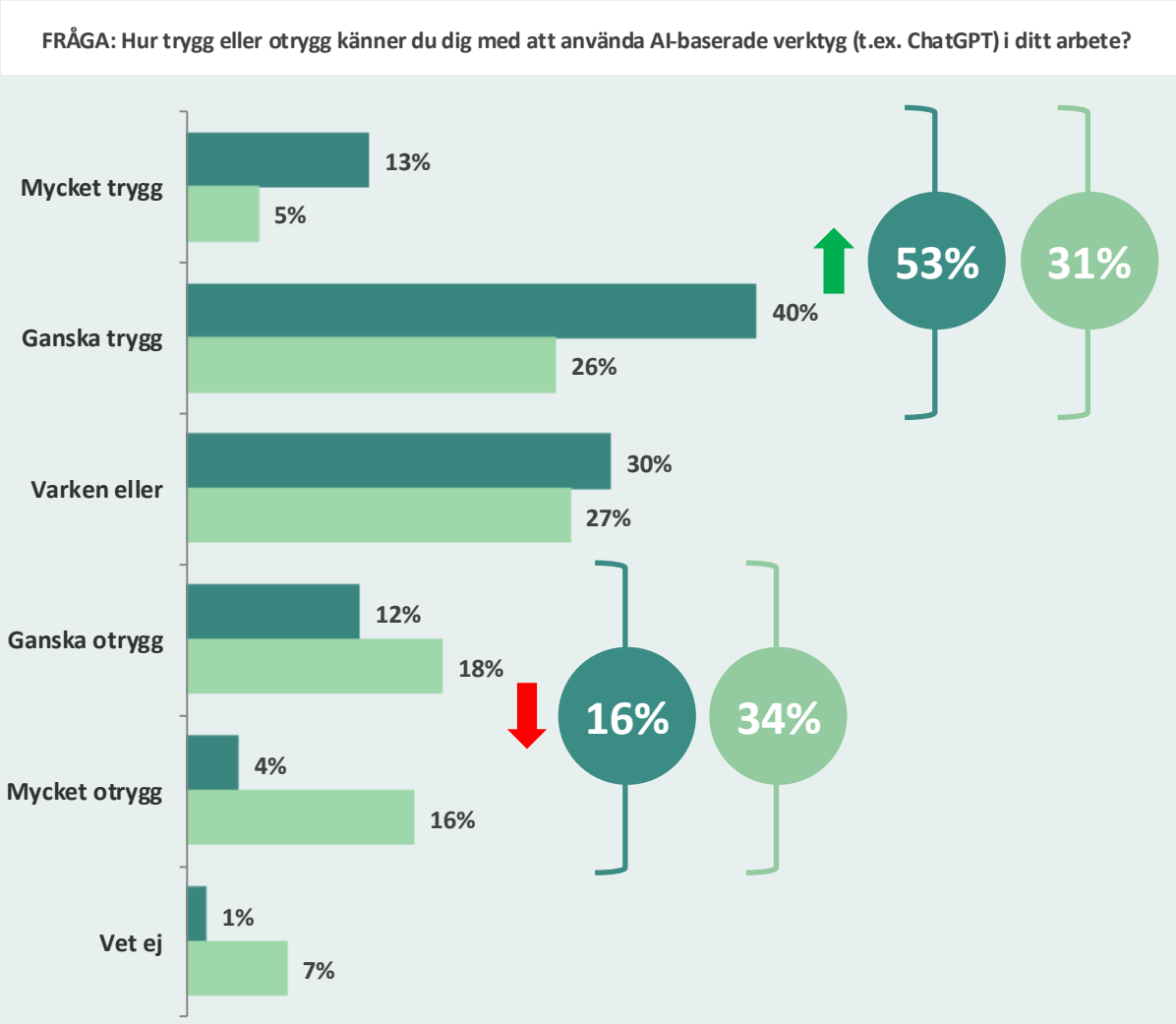
- Ålder: 39 år eller yngre (76%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som mycket eller ganska hög (76%)

Nej, men har provat + aldrig provat (30%)

- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (37%)
- Boende i: Storstäder och storstadsnära kommuner (37%)
- Tycker att det är ganska eller mycket oviktigt att eleverna får använda digitala verktyg i sin undervisning (40%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som varken hög eller låg (43%)

	Netto: Ja	Netto: Nej
Låg-stadium	2026: 63% 2025: 30%	2026: 37% 2025: 70%
Mellan-stadium	2026: 72% 2025: 34%	2026: 28% 2025: 66%
Hög-stadium	2026: 73% 2025: 43%	2026: 27% 2025: 57%

Drygt hälften känner sig trygga med att använda AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete – nära två av tio gör inte det

BAS: Totalt 2026 (n=530), 2025 (n=502)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Mycket + ganska trygg (53%)

- Kön: Man (68%)
- Ålder: 39 år eller yngre (67%)
- Arbetar huvudsakligen inom: Högstadium (61%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som mycket eller ganska hög (65%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (68%)

Ganska + mycket otrygg (16%)

- Kvinna: 50 år eller äldre (22%)
- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (22%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som varken hög eller låg (27%)

	Trygg	Otrygg
Låg-stadium	2026: 41% 2025: 23%	2026: 22% 2025: 35%
Mellan-stadium	2026: 56% 2025: 32%	2026: 14% 2025: 38%
Hög-stadium	2026: 61% 2025: 39%	2026: 12% 2025: 30%

Flest använder AI-verktyg vid skapande av undervisningsmaterial följt av planering av lektioner

FRÅGA: I vilka delar av ditt arbete använder du AI-verktyg (t.ex. ChatGPT, Copilot eller liknande)? *Flera svar möjliga*

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Skapande av undervisningsmaterial (80%)

- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (91%)

Planering av lektioner (50%)

- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (74%)

Egen kompetensutveckling/inspiration (41%)

- Arbetar huvudsakligen inom: Högstadium (50%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (52%)

Administrativa uppgifter (t.ex. dokumentation, planering) (31%)

- Ålder: 39 år eller yngre (41%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (49%)

Anpassning till elevers behov (30%)

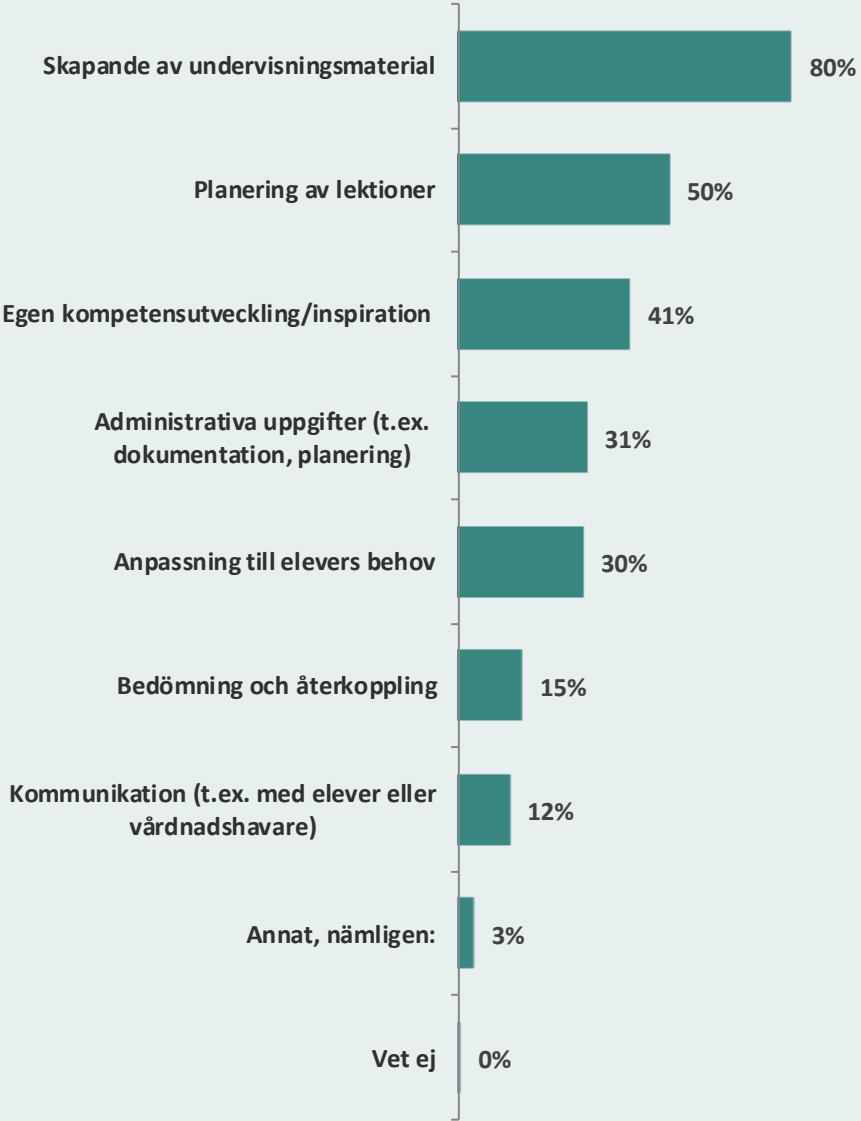
- Arbetar huvudsakligen inom: Mellanstadium (40%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (52%)

Bedömning och återkoppling (15%)

- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (32%)

Kommunikation (t.ex. med elever eller vårdnadshavare) (12%)

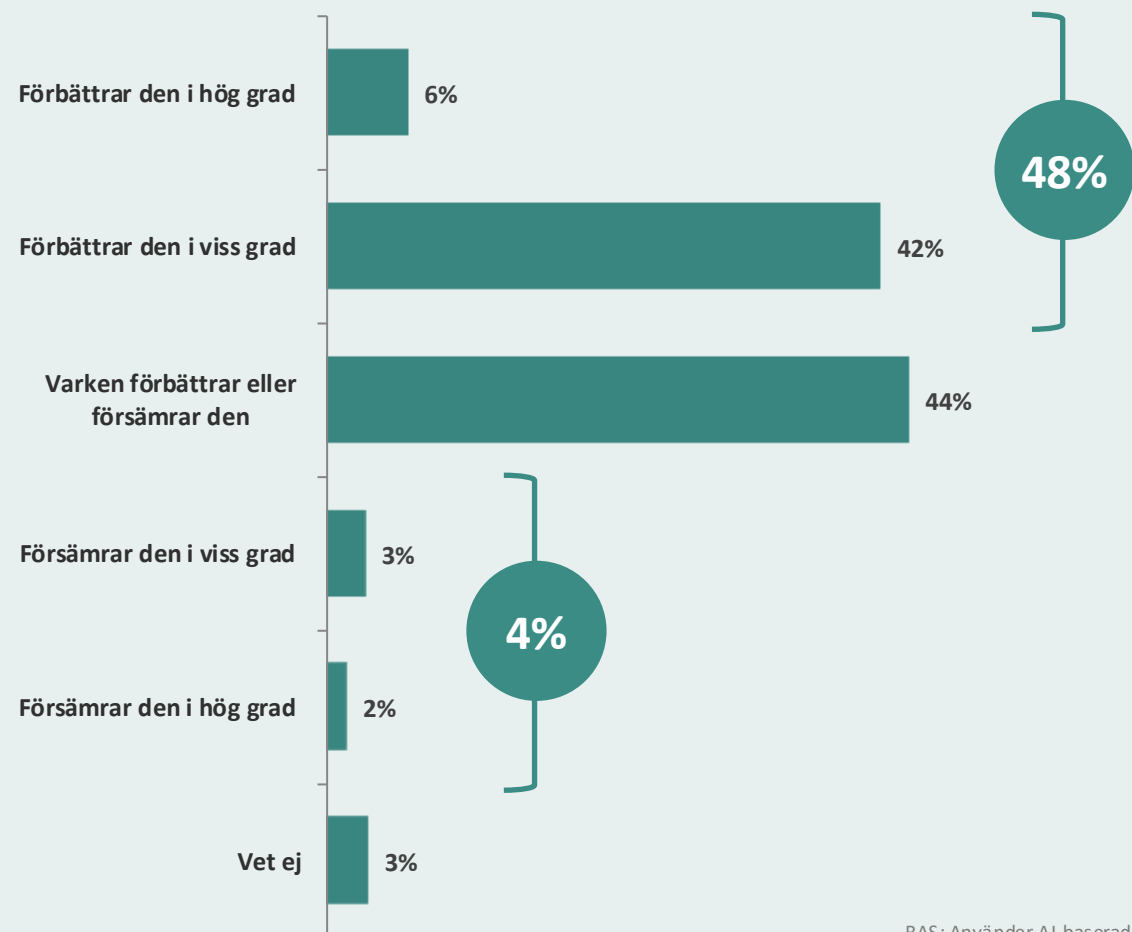
- Ålder: 39 år eller yngre (19%)
- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (19%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (20%)

BAS: Använder AI-baserade verktyg i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (n=369)

Nära varannan lärare upplever att AI förbättrar undervisningen – få upplever att den försämrar undervisningen

FRÅGA: Hur upplever du att användning av AI påverkar din undervisning?

BAS: Använder AI-baserade verktyg i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (n=482)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Förbättrar den i hög + i viss grad (48%)

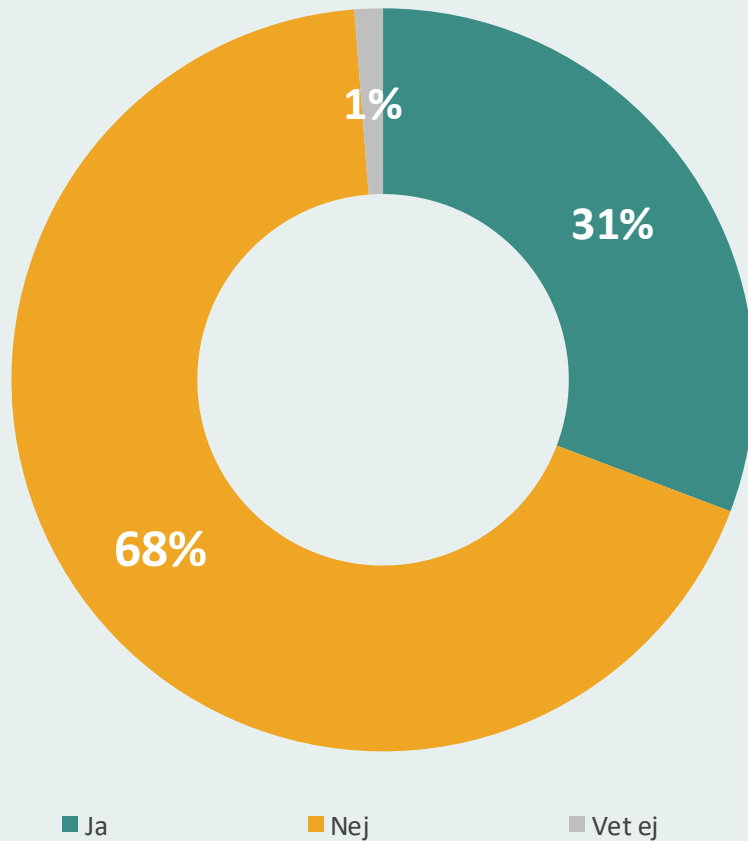
- Kön: Man (59%)
- Ålder: 40-49 år (58%)
- Tycker att det är mycket eller ganska viktigt att eleverna får använda digitala verktyg i sin undervisning (55%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som mycket eller ganska hög (54%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (60%)

Försämrar den i viss + hög grad (4%)

- Använder inte AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete men har provat eller har aldrig provat (13%)

Tre av tio har använt AI tillsammans med elever i undervisningen

FRÅGA: Har du använt AI tillsammans med elever i undervisningen?

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (31%)

- Kön: Man (40%)
- Ålder: 39 år eller yngre (38%)
- Arbetar huvudsakligen inom: Högstadium (39%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som mycket eller ganska hög (37%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (38%)

Nej (68%)

- Ålder: 50 år eller äldre (74%)
- Kvinna: 50 år eller äldre (77%)
- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (78%)
- Boende i: Södra Sverige (78%)
- Tycker att det är ganska eller mycket oviktigt att eleverna får använda digitala verktyg i sin undervisning (76%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som varken hög eller låg (79%)
- Använder inte AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete men har provat eller har aldrig provat (84%)

BAS: Totalt (n=530)

FRÅGA: På vilket sätt har du använt AI tillsammans med elever i undervisningen? Beskriv kort, ge gärna exempel på vad du har gjort. *Öppen fråga*

Så använder lärare AI tillsammans med elever i undervisningen

Topp tre svarsteman:

1. Bildskapande med AI

1. Bildskapande med AI.

Bildskapande är det vanligaste sättet lärare använder AI tillsammans med elever. Ofta fungerar det som en naturlig koppling till skrivundervisningen, där elevernas egna texter eller beskrivningar får bli utgångspunkt för AI-genererade bilder. Det skapar en tydlig länk mellan det skrivna och det visuella samt motiverar eleverna att skriva mer utförligt och detaljerat. I vissa fall jämförs AI-bilderna med elevernas egna teckningar, vilket öppnar upp för samtal om kreativitet, teknik och vad det innebär att skapa något själv.

2. Informationssökning, källkritik och faktajämförelse

2. Informationssökning, källkritik och faktajämförelse.

En annan vanlig användning handlar om att söka information med hjälp av AI och sedan kritiskt granska resultaten. Lärare lyfter fram AI som ett verktyg för att synliggöra vikten av källkritik – genom att jämföra AI-svar med böcker, traditionella sökmotorer eller andra källor får eleverna konkreta exempel på när AI ger bra svar och när den missar eller till och med fabricerar fakta. Det skapar naturliga diskussioner om trovärdighet, felkällor och hur man värderar information, vilket är färdigheter som går långt bortom AI-användningen i sig.

3. Studiestöd (quiz, instuderingsfrågor och sammanfattningar)

3. Studiestöd (quiz, instuderingsfrågor och sammanfattningar).

Många lärare använder AI för att hjälpa elever att skapa eget studiematerial inför prov och läxor. Genom att låta AI generera instuderingsfrågor, quiz och sammanfattningar utifrån faktatexter eller kursinnehåll får eleverna ett snabbt och anpassat repetitionsverktyg. Flera lärare betonar att materialet kan anpassas efter olika kunskapsnivåer, vilket gör det särskilt värdefullt i heterogena grupper. Arbetssättet uppmuntrar också eleverna att ta ett eget ansvar för sitt lärande och att använda AI som ett aktivt stödverktyg snarare än en genväg.

Urval av citat:

- "När de skriver gestaltande text har AI gjort bild av deras text, ju mer utförlig text desto mer utförlig bild."
- "Elever skriver texter som AI får illustrera."
- "Skapa bilder till deras historier."
- "Vi har skapat tematiska bilder. Till exempel 'Mitt sommarlov'."
- "Genererat bilder utifrån elevers skriftliga beskrivningar."
- "Vi har skrivit berättelser. De har fått tagit hjälp av AI för att komma på namn på figurer de vill ha i sina berättelser. Vi har låtit AI göra digitala bilder av elevernas teckningar."
- "Jämfört AI med sökmotorer när vi arbetat med källkritik osv."
- "Visat när AI ger bra svar och när den svarar galet. Bra för källkritikdiskussion."
- "Lärt dem använda AI för att besvara frågor de redan visste svaret på. Bedöma källkritik utifrån svaren."
- "Eleverna ska hitta information om något och använda AI för att sedan granska informationen källkritiskt."
- "Kollat information och jämfört med böcker."
- "Undersökt vad AI har skrivit om något och analyserat det med fakta."
- "Gjort quizar som träning inför prov och liknande."
- "Vi har skapat instuderingsfrågor."
- "För instuderingsfrågor till faktatext, förklara svåra ord/begrepp på ett enklare sätt."
- "Gjort quiz via Gemini inför prov."
- "Det kan vara till hjälp när man ska plugga till vissa prov, AI kan skapa quiz och instuderingsfrågor, vilket är till hjälp när dom pluggar hemma."
- "Lm Notebook för att skapa egna quiz och sammanfattningar."

Osäkerhet kring AI-svarens kvalitet är det vanligaste hindret för att använda AI mer i undervisningen

FRÅGA: Upplever du något eller några hinder för att använda AI mer i undervisningen? I så fall, vilken/vilka? *Flera svar möjliga*

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Jag är osäker på kvaliteten i AI:s svar (44%)

- Ålder: 39 år eller yngre (50%)
- Boende i: Större städer och kommuner nära större stad (50%)
- Boende i: Södra Sverige (52%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som varken hög eller låg (50%)

Jag är orolig för att elever använder AI på ett olämpligt sätt (t.ex. fusk) (41%)

- Kön: Man (49%)
- Ålder: 39 år eller yngre (49%)
- Arbetar huvudsakligen inom: Högstadium (63%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (52%)
- Använt AI tillsammans med elever i undervisningen (48%)

Jag har inte tid att sätta mig in i det (28%)

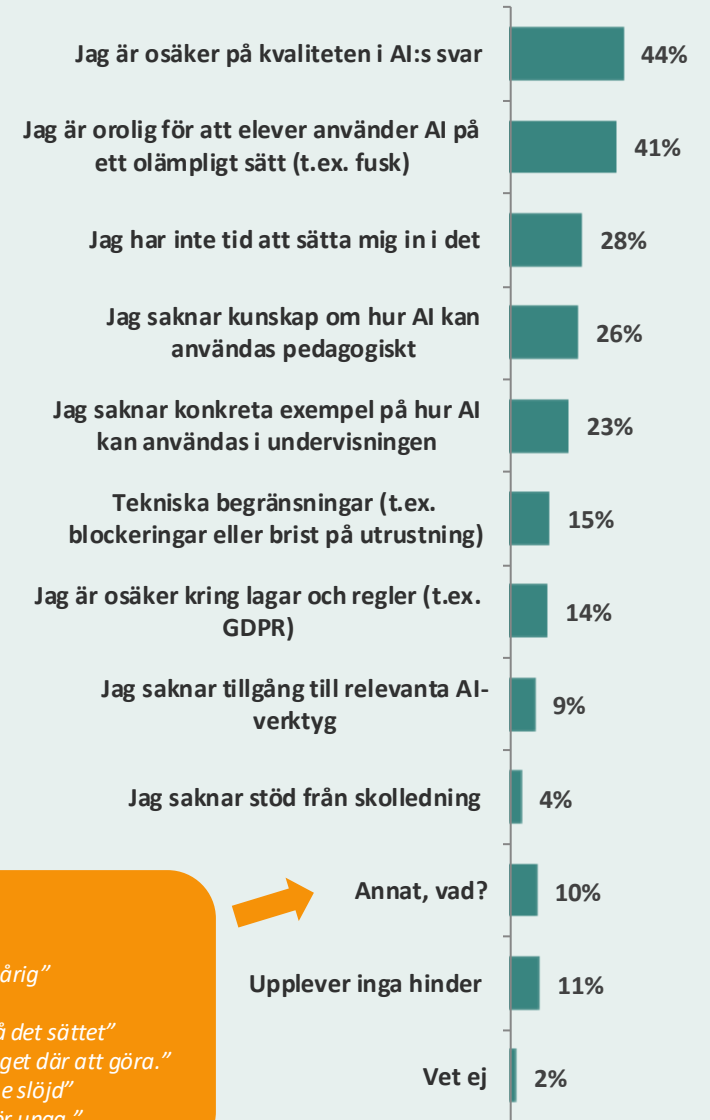
- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (39%)
- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som varken hög eller låg (40%)
- Använder inte AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete men har provat eller har aldrig provat (39%)

Jag saknar kunskap om hur AI kan användas pedagogiskt (26%)

- Skulle beskriva sin nuvarande digitala kompetens när det gäller användning av digitala lärresurser i undervisningen som varken hög eller låg (35%)
- Använder inte AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete men har provat eller har aldrig provat (34%)
- Inte använt AI tillsammans med elever i undervisningen (32%)

Urval av citat:

- "Lämpar sig ej i mitt ämne"
- "AI kan vara ganska enkelspårig"
- "Tycker det är onödigt!"
- "Vi använder inte digitala på det sättet"
- "Jag är estetlärare. AI har inget där att göra."
- "Inte så relevantt i mitt ämne slöjd"
- "Jag tycker mina elever är för unga."

BAS: Totalt (n=530)

För samtliga öppna svar, se medföljande Excelfil.

Flest ser risker med att informationen från AI är felaktig eller missvisande följt av att elever fuskar eller plagierar

FRÅGA: Ser du någon eller några risker med AI i skolan som oroar dig? I så fall, vilken/vilka? *Flera svar möjliga*

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Att informationen från AI är felaktig eller missvisande (72%)

- Ålder: 39 år eller yngre (81%)

Att elever fuskar eller plagierar (70%)

- Arbetar huvudskäligen inom: Högstadium (84%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (79%)

Att det blir svårare att bedöma elevers egna kunskaper (67%)

- Arbetar huvudskäligen inom: Högstadium (77%)

Att elever blir mindre självständiga (62%)

- Ålder: 39 år eller yngre (71%)
- Arbetar huvudskäligen inom: Högstadium (71%)
- Boende i: Östra Sverige (74%)
- Tycker att det är ganska eller mycket oviktigt att eleverna får använda digitala verktyg i sin undervisning (70%)

Att elevers lärande påverkas negativt (47%)

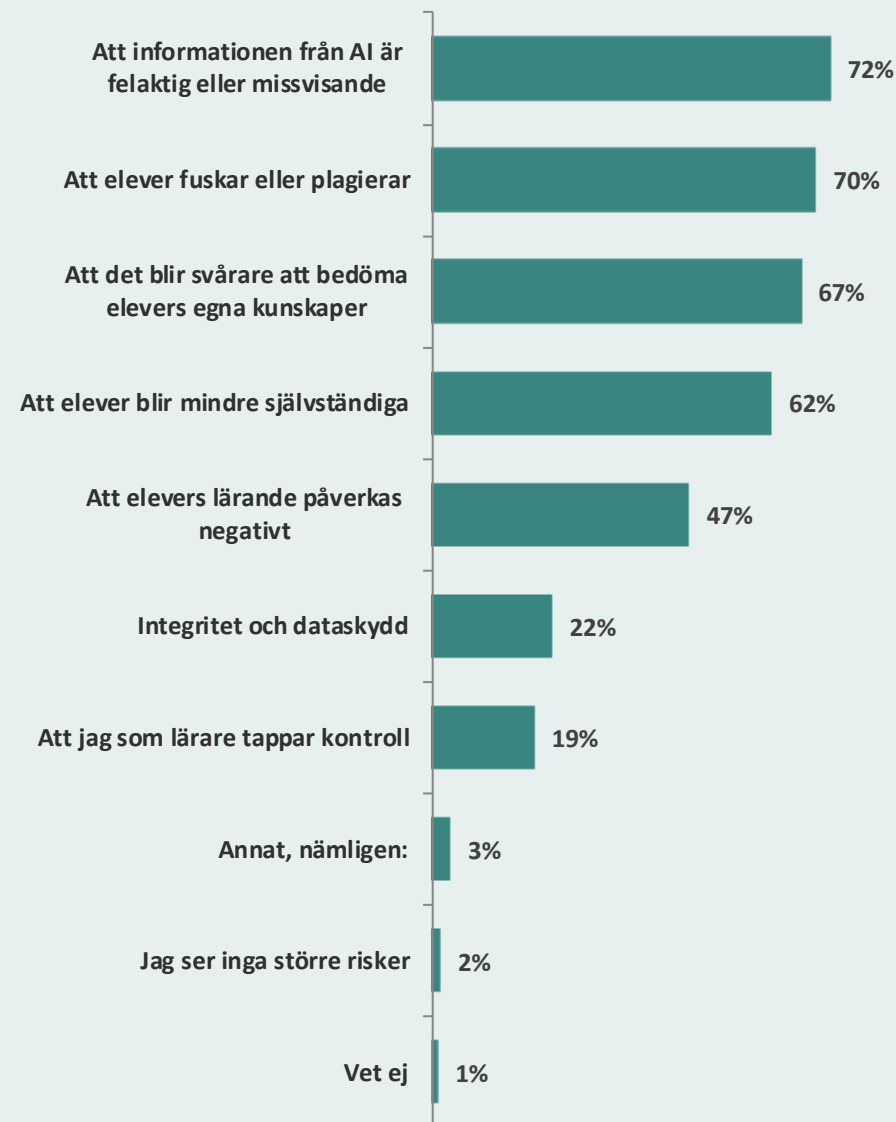
- Kön: Man (58%)
- Arbetar huvudskäligen inom: Högstadium (58%)
- Boende i: Östra Sverige (57%)
- Tycker att det är ganska eller mycket oviktigt att eleverna får använda digitala verktyg i sin undervisning (55%)
- Använder inte AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete men har provat eller har aldrig provat (55%)

Integritet och dataskydd (22%)

- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (28%)

Att jag som lärare tappar kontroll (19%)

- Ålder: 39 år eller yngre (25%)
- Använder inte AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete men har provat eller har aldrig provat (24%)

BAS: Totalt (n=530)

Flest skulle bli hjälpta att använda AI mer i sitt arbete av mer tid att testa och experimentera följt av fortbildning/utbildning

FRÅGA: Vad skulle hjälpa dig för att använda AI mer i ditt arbete? *Flera svar möjliga*

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Mer tid att testa och experimentera (52%)

- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (58%)

Fortbildning/utbildning (46%)

- Ålder: 50 år eller äldre (56%)
- Kvinna: 50 år eller äldre (56%)

Stöd/handledning i hur jag kan använda AI i undervisningen (40%)

- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (47%)

Tillgång till godkända AI-verktyg (34%)

- Arbetar huvudsakligen inom: Mellanstadium (41%)

Färdiga lektionsupplägg/exempel (31%)

- Boende i: Södra Sverige (44%)

Kollegialt lärande (29%)

- Tycker att det är mycket eller ganska viktigt att eleverna får använda digitala verktyg i sin undervisning (35%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet (36%)

Tydligare koppling till läroplan/kursmål (26%)

- Arbetar huvudsakligen inom: Lågstadium (33%)

Tydliga riktlinjer från arbetsgivaren (18%)

- Kvinna: 50 år eller äldre (24%)

Inget särskilt (8%)

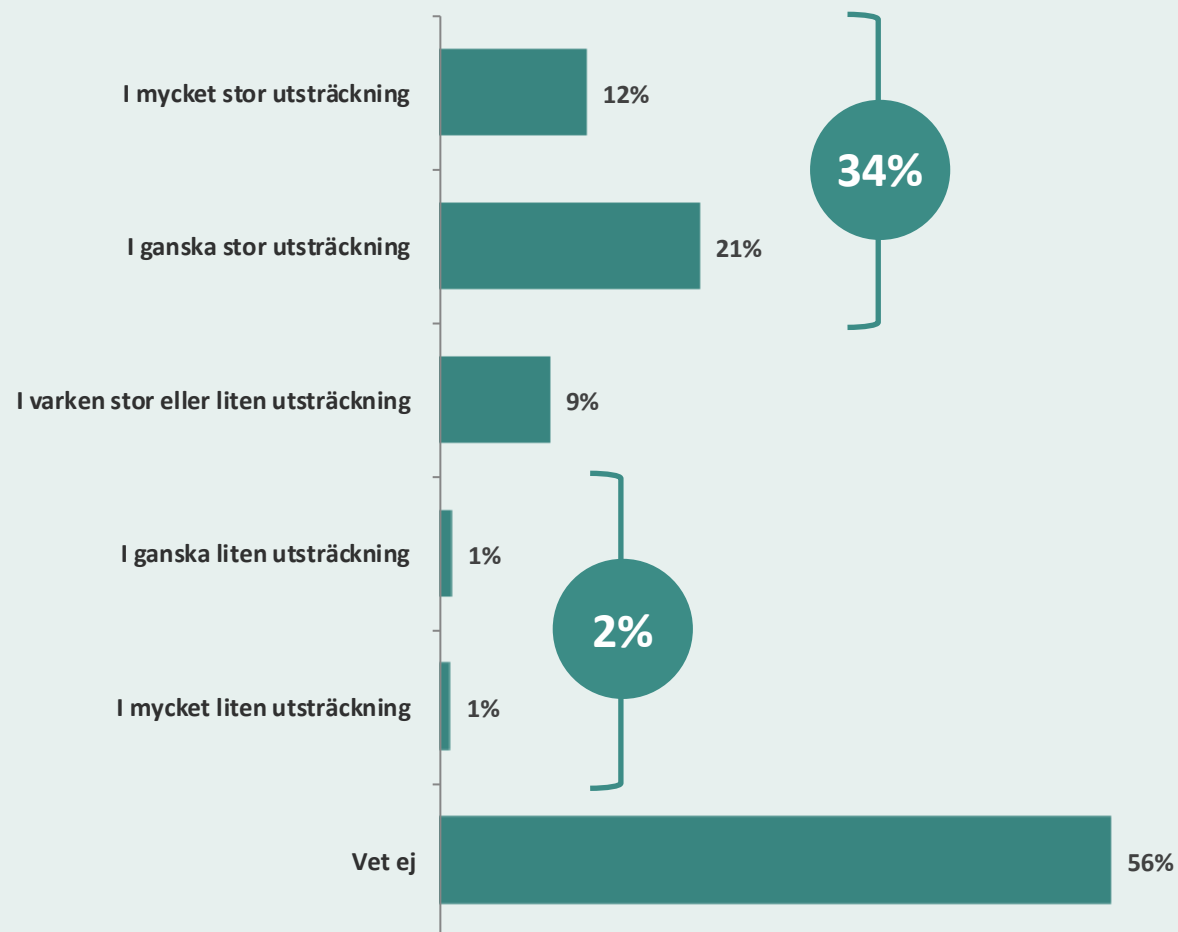
- Tycker att det är ganska eller mycket oviktigt att eleverna får använda digitala verktyg i sin undervisning (14%)

BAS: Totalt (n=530)

En av tre upplever i stor utsträckning att det finns skillnader mellan skolor i Sverige när det gäller tillgång till och kompetens kring AI

FRÅGA: I vilken utsträckning upplever du att det finns skillnader mellan skolor i Sverige när det gäller tillgång till AI och kompetens kring AI?

BAS: Totalt (n=530)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

I mycket + ganska stor utsträckning (34%)

- Ålder: 39 år eller yngre (40%)
- Använder AI-baserade verktyg (t.ex. ChatGPT) i sitt arbete regelbundet eller enstaka gånger (39%)

Resultaten är jämna mellan regioner, kommuntyper och huvudmän. Det vill säga vi kan inte se några statistiskt säkerställda skillnader mellan dessa undergrupper.

BAKGRUND

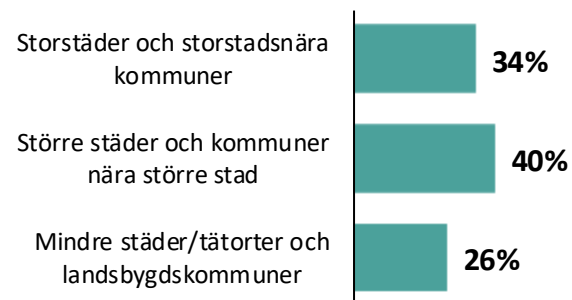

BAKGRUND

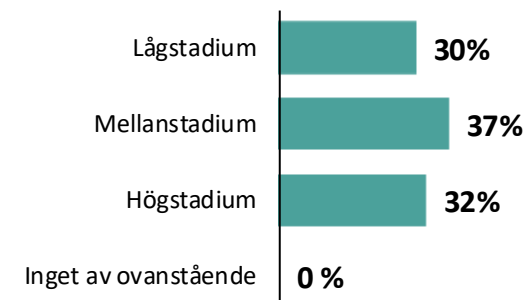
KÖN

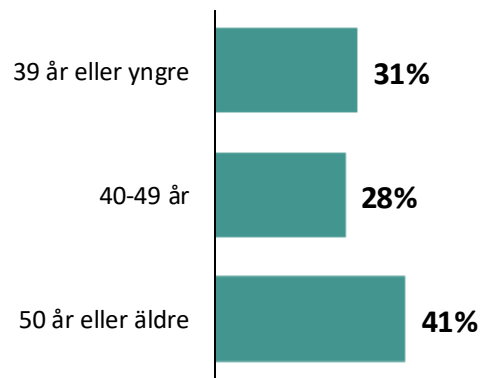
ORT

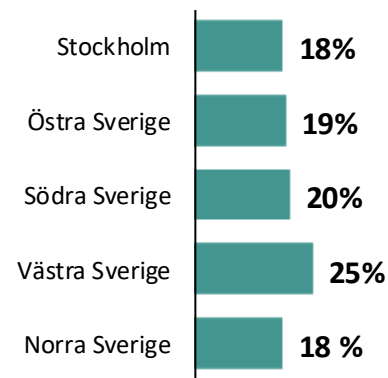
ARBETSPLATS STADIE

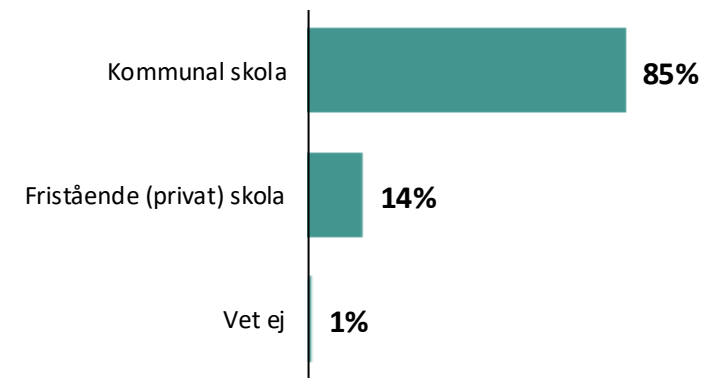
ÅLDER

REGION

ARBETSPLATS SKOLTYP

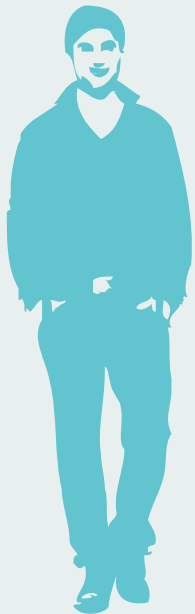

BAS: Totalt (n=530)

KONTAKT NOVUS

VI PÅ NOVUS ÄLSKAR FRÅGOR

Kontakter på Novus

Business Advisor

Viktor Wemminger

E-post: viktor.wemminger@novus.se

Data Analyst

Melvin Hidesäter Bredell

E-post: melvin.hidesaterbredell@novus.se

OM NOVUS UNDERSÖKNINGAR

PUBLICERINGSREGLER

Resultat från undersökningar som har initierats och bekostats av uppdragsgivare får inte lämnas vidare till annan part utan uppdragsgivarens tillstånd.

Rapporten är i första hand avsedd för uppdragsgivarens interna bruk och eventuella samarbetspartners. Uppdragsgivaren får publicera eller återge delar av materialet externt, under eget ansvar, förutsatt att Novus anges som källa och att publiceringen inte strider mot lag, sekretessavtal eller tredje parts rättigheter.

Vid extern publicering ansvarar uppdragsgivaren för att presentationen av resultaten inte är vilseledande. Novus ansvarar för undersökningens genomförande, metod och redovisade resultat i levererat underlag, men inte för uppdragsgivarens externa tolkningar eller formuleringar.

Novus granskar eller godkänner inte publiceringsmaterial i förväg. På uppdragsgivarens begäran kan Novus dock, mot ersättning, granska uppdragsgivarens externa kommunikation avseende undersökningen före publicering.

Om Novus uppmärksammas på felaktiga eller vilseledande påståenden förbehåller sig Novus rätten att begära rättelse och/eller offentligt klargöra vad undersökningen visar. Om korrigering behöver göras till följd av uppdragsgivarens publicering eller kommunikation förbehåller sig Novus rätten att debitera uppdragsgivaren för nedlagd tid och eventuella kostnader.

**Novus är via moderbolaget
Gallup Nordic Sveriges
representant för Gallup
International.**

Sveavägen 59, 113 59 Stockholm

Tel +46 (0)8 128 196 00
Mail: info@novus.se

BEGREPPSFÖRKLARING

I Novus rapporter redovisar vi ofta skillnader mellan olika värden, något vi kallar för statistiskt säkerställda skillnader, statistiska signifikanser eller att något "inte är inom felmarginalen".

Konfidensgrad

Novus standard är 95% konfidensgrad, vilket innebär att det sanna värdet för populationen med 95% sannolikhet ligger inom det intervall som ges av stickprovets värde +/- felmarginalen. Att använda 95% konfidensgrad motsvarar en signifikansnivå på 5%.

Vad är en felmarginal?

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Exempelvis blir felmarginalen vid ett stickprov på 1000 individer, på 5% signifikansnivå, för följande utfall:
20/80: +/- 2,5%
50/50: +/- 3,1%

Är det statistiskt säkerställt?

Om en skillnad är större än felmarginalen är skillnaden statistiskt säkerställd. En statistiskt säkerställd skillnad mellan två olika värden innebär att det är en skillnad som troligen inte enbart kan förklaras av slumpen. Det som är säkerställt är således att det finns en skillnad, inte själva storleken.

KORT OM NOVUS

KOMMUNGRUPPSINDELNING

I rapporten redovisas signifikanta skillnader för tre huvudgrupper av kommuner; storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Novus använder SKR:s kommungruppsindelning från 2023.

A. STORSTÄDER OCH STORSTADSNÄRA KOMMUNER

- A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare i den största tätorten.
- A2. Pendlingskommun nära storstad – kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. STÖRRE STÄDER OCH KOMMUNER NÄRA STÖRRE STAD

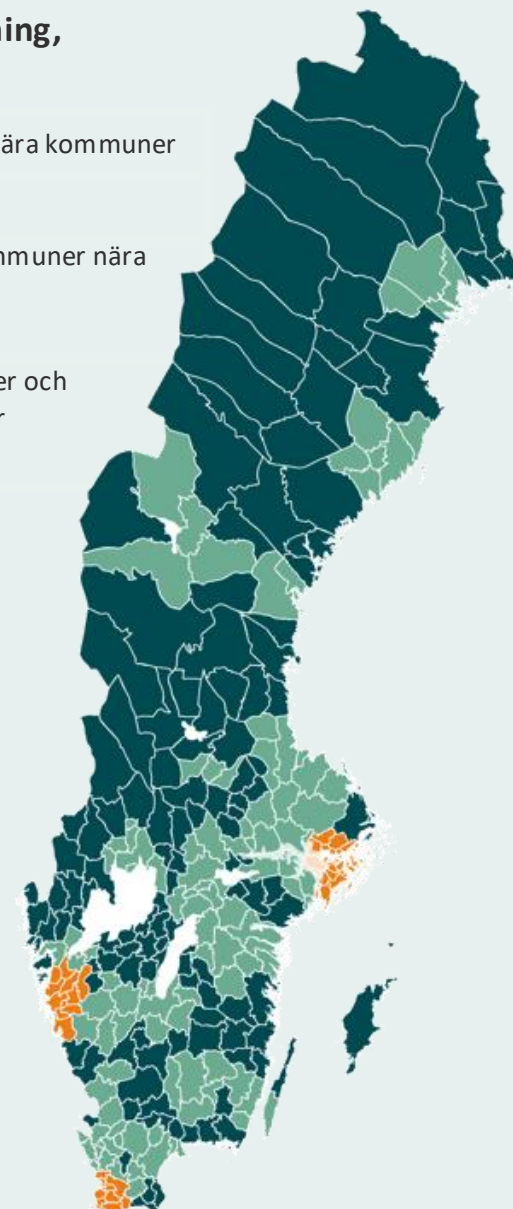
- B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.
- B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner med minst 40% utpendling till arbete i en större stad.
- B5. Lågpendlingskommun nära större stad – kommuner med mindre än 40% utpendling till arbete i en större stad.

C. MINDRE STÄDER/TÄTORTER OCH LANDSBYGDSKOMMUNER

- C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.
- C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner med minst 30% ut- eller inpendling till mindre ort.
- C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30%).
- C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, det vill säga antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

Kommungruppsindelning, huvudgrupper

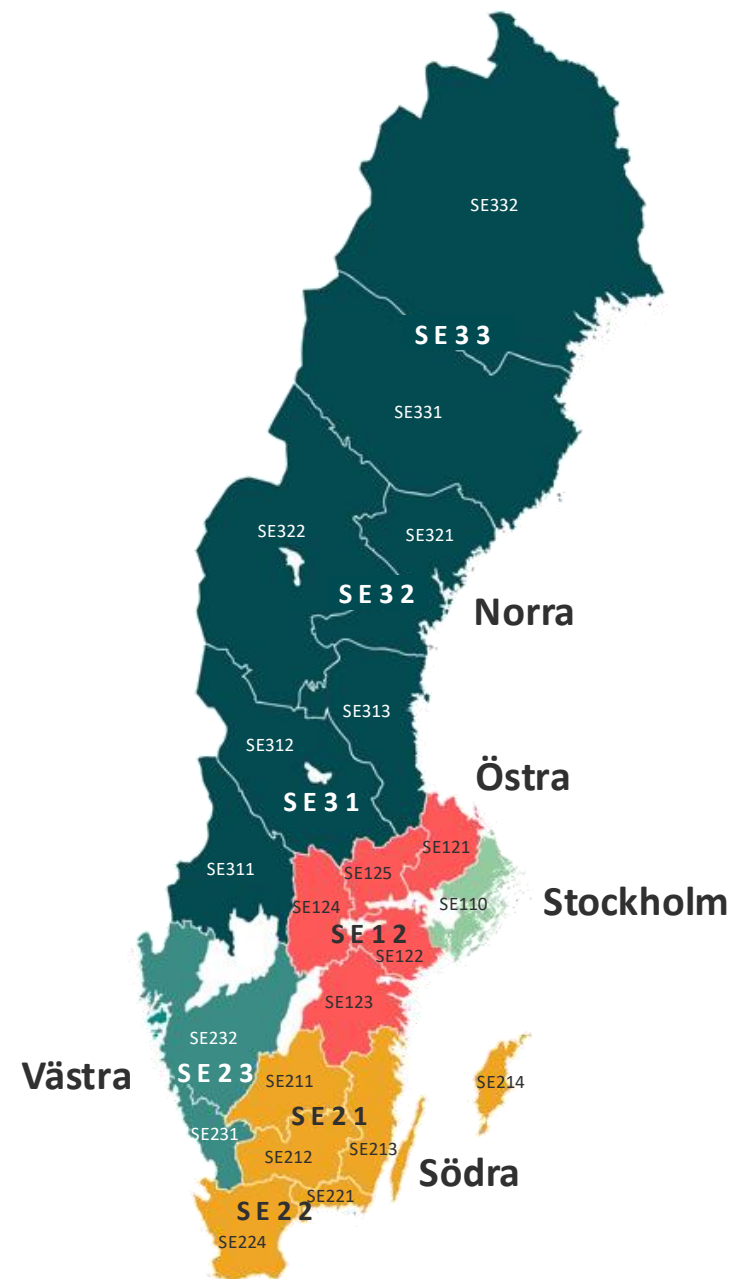
- Storstäder och stadsnära kommuner
- Större städer och kommuner nära större stad
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

NOVUS SVERIGEPANEL – STANDARD FÖR REGIONER

Fr.o.m 1 januari 2023

5 regioner	Andel
Stockholm SE11 Stockholm	23,2%
Östra SE12 Östra Mellansverige	16,7%
Södra SE22 Sydsverige SE21 Småland med öarna	23,2%
Västra SE23 Västsverige	20,0%
Norra SE32 Mellersta Norrland SE33 Övre Norrland SE31 Norra Mellansverige	16,9%

KORT OM NOVUS SVERIGEPANEL

Novus Sverigepanel består av ungefär 60 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–84 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälpas genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet vikts.

Vi vårdar vår panel väl genom så kallad panelmanagement. Det innebär bland annat att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

Fråga gärna efter mer information kring vårt panelmanagement!

Undersökningsgenomförande

Ett urval ur panelen dras. Dessa får en inbjudan till undersökningen via e-post. Inbjudan innehåller information om hur lång tid undersökningen tar att besvara, sista svarsdatum samt en länk som man klickar på för att komma till frågeformuläret. Man kan besvara alla frågor på en gång alternativt göra paus och gå tillbaka till frågeformuläret vid ett senare tillfälle.

När datainsamlingen är klar påbörjas databearbetningen. Därefter produceras tabeller och en rapport sammanställs.

KORT OM KVALITET I WEBBPANELER

Novus Sverigepanel håller hög kvalitet. Vi genomför kontinuerligt kvalitetskontroller och valideringar av både panelen och de svar som paneldeltagarna ger.

I jämförande studier har vi konstaterat att panelmedlemmarna i Novus panel ägnar tillräckligt med tid på sig för att svara på frågor noggrant och att det också finns en logik i svaren (exempel: om man tycker om både glass och choklad, då tycker man också om chokladglass). I andra paneler, bl.a. de som är självrekryterade ser vi inte denna logik i samma utsträckning.

En öppen panel stimulerar även proffstyckare som är ute efter att påverka och/eller respondenter som främst prioriterar belöning. Undersöknings-företagen ska mäta, inte påverka.

Novus panelmedlemmar besvarar i genomsnitt 12 undersökningar per år, vilket är betydligt färre undersökningar än i många andra paneler. Novus använder även karantänsregler så en panelmedlem som lärt sig något i en tidigare undersökning inte sedan får en uppföljande undersökning i samma ämne.

Några viktiga checkpoints när man genomför webbundersökningar i paneler:

- Panelen ska vara slumpmässigt rekryterad för att kunna leverera resultat som är riksrepresentativa
- Undersökningsföretaget ska för varje enskild undersökning bjuda in ett slumpmässigt urval.
- Panelmedlemmarna ska inte få för många undersökningar eller liknande undersökningar.
- Panelen ska skötas med ett bra panelmanagement avseende panelsupport, belöningar, validering av svar osv.
- Tid för fältarbetet (genomförandet av intervjuer) ska alltid redovisas och helst innehålla både vardagar och helgdagar.